

Sotsiaalkindlustusameti aastaraamat 2025

Downloaded 06.07.2026

Viimati uuendatud 27.03.2026

Sisukord

Abivajav täiskasvanu	3
<i>Ohvriabi</i>	3
<i>Psühhosotsiaalne kriisiabi</i>	4
<i>Tugiliinid ja veebinõustamine</i>	4
<i>Traumast taastumist toetav vaimse tervise abi</i>	5
<i>Naiste tugikeskused</i>	6
<i>Seksuaalvägivalla kriisiabikeskused</i>	7
<i>Hädaohus olevad täiskasvanud perevägivalla ohvrid</i>	7
<i>Inimkaubanduse ohvrid</i>	8
<i>Vägivallast loobumise toetamine</i>	9
<i>Taastav õigus</i>	9
<i>Rahvusvahelise kaitse taotlejad</i>	10

Abivajav täiskasvanu

Pakume kuriteo, vägivalda või kriisijuhtumi tõttu kannatanud inimesele tuge, infot ja nõustamist, et taastada tema toimetulekuvõime ja turvatunne ning ennetada vägivalda kordumist.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Ohvriabi

Eesti ohvriabisüsteem koosneb ohvriabiteenustest ja kuriteoohvri hüvitisest: ohvriabiteenuste kaudu saab inimene nõustamist ja praktilist abi oma toimetuleku ja turvatunde taastamiseks, kuriteoohvri hüvitis aitab leevendada raske kuriteo tagajärjel tekkinud rahalist kahju.

Riiklikku ohvriabi korraldab sotsiaalkindlustusamet koos ohvriabitöötajate ja lepinguliste partneritega – vabaühenduste, haiglate ja psühholoogiteenuse pakkujatega – ning ligi 150 vabatahtlikuga. 2025. aastal möödus ohvriabi loomisest Eestis 20 aastat.

Inimene võib pöörduda meie piirkondliku ohvriabitöötaja poole või saada anonüümset tuge: nõustamistelefonid, naiste tugikeskused, seksuaalvägivalda kriisiabi ja traumast taastumist toetav vaimse tervise abi. Kriisitefonil 116 006 ja palunabi.ee vestlusaknas nõustame ööpäev läbi eesti, vene ja inglise keeles. Võimalik on taotleda ka vaimse tervise veebinõustamist. Lisaks saab juhtunut rahulikult arutada ja mõtestada taastava õiguse abil.

- ✖ Piirkondlikud ohvriabitöötajad tegelesid 4544 juhtumiga, milles nõustasid 3461 inimest 5328 korral.
- ✖ 64% juhtumitest tuli politseist, 26% olid otsepöördumised ja 10% jõudis mujalt.
- ✖ 80% nõustatutest olid naised.
- ✖ Ligi pooled (48%) nõustatud oli 26-45-aastased, alaealisi oli kümnendik.
- ✖ 48% nõustamistest toimus telefoni teel, 45% silmast silma ja 7% veebis.

Psühhosotsiaalne kriisiabi

Psühhosotsiaalne kriisiabi aitab inimesel toime tulla akuutses kriisiolukorras: lähedase ootamatu kaotus, õnnetus, vägivald, looduskatastroof jm. Abi aitab leevendada ärevust ja taastada turvatunnet. Peamine tegevus on psühholoogiline esmaabi, mis on inimlik, toetav ja praktiline viis toetada kriisi sattunud inimesi, järgides kolme põhimõtet: jälgi, kuula ja aita. Psühhosotsiaalne kriisiabi tegeleb ka suurkriisideks valmistumisega.

Erinevalt vaimse tervise esmaabist, mis keskendub näiteks depressiooni või ärevusega inimese toetamisele, tegeleb psühholoogiline esmaabi vahetu kriisiolukorra ja inimese esmaste vajadustega. See oskus on eriti vajalik spetsialistidele, kes puutuvad kokku lähedase ootamatut kaotust üle elavate inimestega, kuid tegelikult on need võtted jõukohased kõigile, kes soovivad pakkuda kriisis inimesele turvatunnet, mõistmist ja tuge.

Korraldasime 78 psühholoogilise esmaabi koolitust, mille läbis 996 inimest. Koolitusel osalesid omavalitsuste, tervishoiuvaldkonna ja riigiasutuste töötajad.

- ✘ Psühhosotsiaalset kriisiabi sai 118 juhtumis 282 inimest.
- ✘ Enamasti kaasas meid kriisijuhtumitesse politsei (86% juhtumitest).
- ✘ 34% juhtumitest oli seotud suitsiidi tagajärjel surnute lähedaste toetamisega.
- ✘ 26% juhtumites oli surma põhjuseks terviserike, mille tekkepõhjus oli esialgu teadmata.
- ✘ 18% juhtumitest olid liiklusõnnetused.
- ✘ 80% juhtumites osutati kriisiabi kohapeal.
- ✘ Abistatud inimestest 83% olid täisealised ja 17% alaealised.

Tugiliinid ja veebinõustamine

Meie 12 nõustajat vastavad ohvriabi kriisitefonil 116 006 (ööpäev läbi) ja ohvriabi emotsionaalse toe telefonil 116 123 (kl 10–24).

- ✘ Tugiliinidel tehti 10 730 kõnet: emotsionaalse toe telefonil 5189, kriisitefonil 4505 ja 1036 tagasi helistades (kui liin oli kõne ajal hõivatud või helistaja soovis kõnet tagasi). Lõviosa nõustamisi toimus telefonitsi (88%), kümnendik (12%) [palunabi.ee](https://www.palunabi.ee) lehel veebivestluses.
- ✘ Keskmine nõustamise telefonikõne kestis 20 minutit.
- ✘ Nõustamiste peamised teemad olid vaime tervis (66%), sotsiaalsed probleemid (33%) ja vägivald (18%).
- ✘ Vaimse tervise videonõustamisi oli 1036. Esmakordseid pöördujaid oli 290.

Vijimati uuendatud 27.03.2026

Traumast taastumist toetav vaimse tervise abi

Traumast taastumist toetav vaimse tervise abi aitab kuriteo või vägivalla ohvritel juhtunust toibuda, taastada vaimse tasakaalu ja igapäevaeluga toime tulla. Samuti vähendab see riski, et trauma tõttu tekivad hiljem vaimse tervise mured või käitumisraskused. Meie korraldame selle teenuse pakkumist ja arendamist.

Abi tähendab võimalust rääkida spetsialistiga ning saada psühholoogilist nõustamist ja psühhoteraapiat. Tuge saab nii silmast silma kui ka rühmateraapias või tugirühmas. Teenust pakuvad sotsiaalkindlustusameti kaudu psühholoogid ja psühhoterapeudid.

- ✕ Abi sai 2291 inimest.
- ✕ Uusi kliente oli 1856, neist 44% perevägivalda ja 27% seksuaalvägivalda ohvrid.
- ✕ Abi saanutest 83% olid naised, 67% täisealised.

✦ Abi osutati 1 145 000 euro eest, tuge osutas 149 ettevõtet.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Naiste tugikeskused

Naiste tugikeskuse teenust osutavad kõigis maakondades vabaühendused, kes on sõlminud meiega lepingu. Teenus aitab naistevastase vägivalla ohvritel vägivallast pääseda ja toetab tema iseseisvat toimetulekut. Tugikeskustes saab nõustamist, sh psühholoogilist ja juriidilist, ning naisele ja tema lastele pakutakse turvalist ajutist majutust.

✦ Tugikeskustes abistati 1908 naist.

✦ Uusi pöördumisi oli 1492.

- ✘ Pooltel abistatud naistel (51%) olid alaealised lapsed.
- ✘ Majutusteenust kasutas 127 naist, kes viibisid seal keskmiselt 31 päeva.
- ✘ Enamasti (71%) pöördusid naised tugikeskusesse omal algatusel, 6% saatis ohvriabitöötaja ning 23% muu asutus või spetsialist.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Seksuaalvägivalla kriisiabikeskused

Eestis on viis seksuaalvägivalla kriisiabikeskust – Lääne-Tallinna keskhaiglas, Tartu ülikooli kliinikumis, Ida-Viru keskhaiglas, Pärnu haiglas ja Kuressaare haiglas –, kus pakutakse seksuaalvägivalla ohvrile kriisiolukorras esmast tuge ja meditsiinilist abi koos kohtumeditiiniliste tõendite kogumisega.

Meie roll on teenust korraldada.

- ✘ Kriisiabikeskustesse pöördus 268 inimest, kellest 95% olid naised ja 5% mehed.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Hädaohus olevad täiskasvanud perevägivalla ohvrid

Abistamaks kiiresti ja tõhusalt inimesi, kel on suur risk kaotada perevägivalla tõttu elu või saada raskelt viga, kasutame juhtumikorralduse mudelit MARAC (*multi-agency& risk assessment conference* – mitme asutuse riskihindamise nõupidamine).

Sellega ennetatakse perevägivalla rängimaid tagajärgi – tapmisi, suitsiide ja raskeid tervisekahjustusi – ning katkestatakse vägivalla ja trauma kandumine põlvest põlve.

Lähtume põhimõttest, et raskeid perevägivalda juhtumeid ei saa lahendada ükski asutus üksi, vaid vaja on ladusat koostööd, ühist arusaama riskidest ja eri ametkondade võimaluste kasutamist. Meie koordineerime MARAC-i võrgustike toimimist, korraldame koolitusi ja jälgime töö kvaliteeti. Ohvriabitöötaja on MARAC-i piirkondliku tuumiku koordinaator ja kannatanu huvide esindaja.

- ✘ Abistati 97 inimest, kellest 97% olid naised ja 67% vanuses 26–45.
- ✘ Enamik abistatuid oli kogenud füüsilist (86%) ja vaimset (84%), ligi kolmandik (36%) majanduslikku ja 19% seksuaalvägivalda ning 14% ahistavat jälitamist.
- ✘ 55% abi saanuist juhatati MARAC-i võrgustikku ohvriabi, 30% politsei ja 15% teiste asutuste kaudu.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Inimkaubanduse ohvrid

Meie ülesanne on märgata ja tuvastada ärakasutamise ohvreid ning pakkuda inimkaubanduse ohvritele esmast psühholoogilist ja juriidilist nõustamist, turvalist majutust ja tervishoiuteenuseid.

- ✘ Nõustasime 102 inimest 355 korral.
- ✘ 42% olid mehed, 15% naised, 43% puhul oli sugu teadmata (anonüümsed pöördumised).
- ✘ 44% nõustamisest toimus telefoni teel, 36% silmast silma ja 20% veebis.
- ✘ Enamjaolt pöördusid inimesed meie poole ise (85%), 7% jõudis politsei, 3% ohvriabi ja 5% muude asutuste, spetsialistide või eraisikute kaudu.
- ✘ 78% nõustamisest toimus vene keeles, 16% eesti keeles ja 5% inglise keeles.
- ✘ 67% nõustatutest oli pärit välisriikidest.
- ✘ Tuvastasime seitse inimkaubanduse ohvrit: nelja inimese puhul oli tegu tööalase ekspluateerimisega, kahe puhul seksuaalse ärakasutamisega ja ühe puhul sunnitud kerjamisega.

Vägivallast loobumise toetamine

Pakume täisealistele perevägivalla toimepanijatele nõustamist, mis aitab vägivallast loobuda. Üle Eesti töötab viis nõustajat. Teenuse eesmärk on vältida vägivalla kordumist ja suurendada ohvrite turvalisust.

Nõustatakse turvalises ja hinnanguvabas õhkkonnas ning selle käigus õpetatakse oma käitumist juhtima, emotsioone reguleerima ning oma tegude ja nende tagajärgede eest vastutust võtma.

- ✘ Tegelesime 487 juhtumiga, millest 89% oli seotud perevägivallaga ja 11% võõraste inimeste vastu toime pandud vägivallaga.
- ✘ Nõustasime 435 inimest 1116 korral.
- ✘ 53% juhtumeist jõudis meieni prokuratuurist, 23% politseist, 13% juhtudel otsis inimene ise abi, 6% jõudis ohvriabi ja 5% muude asutuste, spetsialistide või eraisikute kaudu.
- ✘ 94% nõustatuist olid toimepanijad, neist 86% mehed.
- ✘ 94% nõustamisest toimus silmast silma.

Taastav õigus

Taastav õigus on viis tegelda vägivalla, kuriteo või muu raske juhtumi järel tekkinud kahjuga, keskendudes inimestele ja nende vajadustele, et kannatanu saaks tagasi õiglus- ja turvatunde ning teo toimepanija mõistaks tagajärgi, võtaks vastutuse ja heastaks kahju.

Meil on nii korraldaja kui ka teenuseosutaja roll. Teenust osutavad ohvriabitöötajad ja väljaõppinud

vabatahtlikud neutraalsed vahendajad. Turvalises ja hinnanguvabas vestluses saab juhtunust rääkida, esitada vastuseta jäänud küsimusi ja sõnastada vajadusi. Kokkulepe aitab kahju heastada ja vähendab kordumise riski.

- ✕ Juhtumeid oli 254, neist 146 jõudis vahenduseni, vahendusel osales 453 inimest.
- ✕ 82% vahendusel osalenud inimestest olid täisealised ja 18% alaealised. Naisi oli 55% ja mehi 45%.
- ✕ 74% juhtumeist tuli meile prokuratuurist, 9% politseist, 8% omavalitsustest, 6% haridusasutustest ja 3% teistest asutustest.

Viimati uuendatud 27.03.2026

Rahvusvahelise kaitse taotlejad

Rahvusvahelist kaitset taotlevad inimesed on pidanud eri põhjustel oma kodumaalt lahkuma. Eestis ei ole neil sageli lähedasi ega kindlat kohta, kus elamisloa taotlemise ajal elada.

Majutuskeskuses pakume neile esmavajalikku: turvalist peavarju, toitu ja muud igapäevast tuge. Samuti aitame neil kohaneda Eesti elukorraldusega ning tagame, et nad saavad oma vajadustele vastavaid teenuseid. Kui inimene saab kaitse, aitame tal leida püsiva elukoha mõnes omavalitsuses. Kui kohanemine on keeruline, pakume lisatuge tugiisiku kaudu, et inimene ei jääks oma murega üksi. Seda tööd rahastatakse riigieelarvest ja lisaks kasutatakse EL-i toetusi.

- ✘ Pakkusime koos oma partneri AS Hoolekandeteenustega majutust 190-le rahvusvahelise kaitse taotlejale: 88 naisele ja 102 mehele. Nende seas oli 130 Ukraina, 18 Venemaa, 6 Süüria ja 6 Tadžikistani kodanikku ning 30 inimest teistest riikidest.
- ✘ Omavalitsustes sai tugiisiku abi 300 rahvusvahelise kaitse saanud inimest, kellest enamik olid Ukraina sõjapõgenikud.

Huvitavaid fakte

- ✘ Majutuskeskuses viibijate keskmine vanus oli 32. Noorim oli vastsündinu ja vanim 77-aastane.
- ✘ Meie tavapärares majutusüksustes Vaos ja Vägeval saavad inimesed õppida eesti keelt ja osaleda tegevustes, mis aitavad uue eluga kohaneda, sealhulgas kogukonna üritustel (näiteks jaanitulel).

Viimati uuendatud 27.03.2026